

ULUSAL YETERLİLİK

17UY0313-3

**SAĞLIK KURULUŞLARI KAYNAKLI
TIBBİ ATIK TOPLAYICISI**

SEVİYE 3

REVİZYON NO: 00

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2017

ÖNSÖZ

Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi Atık Toplayıcısı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, alışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (GEKSANDER) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Çevre Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik'te belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler için temel ölçütler aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- a) Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartları veya uluslararası standartlara dayalı olarak oluşturulur.
- b) Ulusal yeterlilikler katılımcı bir anlayışla hazırlanır ve ilgili tarafların görüş ve katkısı alınır.
- c) Ulusal yeterlilikler, mesleki alana ilişkin iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite ile ilgili hususları kapsar.
- d) Ulusal yeterlilikler kullanıcılar tarafından anlaşılacak şekilde yazılır.
- e) Ulusal yeterlilikler hayat boyu öğrenme ilkesi çerçevesinde bireyin kendini geliştirmesini ve meslekte ilerlemesini teşvik eder.
- f) Ulusal yeterlilikler açık veya gizli hiçbir ayrımcılık unsuru içermez.
- g) Ulusal yeterlilikler, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğinin kalite güvencesi dâhilinde ölçülmesini temin eden unsurları içerir.

17UY0313-3 SAĞLIK KURULUŞLARI KAYNAKLI TIBBİ VE TEHLİKELİ ATIK TOPLAYICISI ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi Atık Toplayıcısı
2	REFERANS KODU	17UY0313-3
3	SEVİYE	3
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 9611 (Çöp ve geri dönüştürülebilir atık toplayıcıları)
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	02/08/2017
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
8	AMAÇ	<p>Bu ulusal yeterliliğin amacı; Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi Atık Toplayıcısı (Seviye 3) mesleğinin eğitim almış ve nitelik kazandırılmış kişiler tarafından yürütülmesi ve çalışmalarda kalitenin artırılması için;</p> <ul style="list-style-type: none">• Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak,• Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek,• Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmaktır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	
17UMS0583-3 Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi ve Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	
-		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
17UY0313-3/A1 İSG, Çevre ve Kalite 17UY0313-3/A2 Tıbbi Atık Toplama		
11-b) Seçmeli Birimler		
-		
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları		
-		
12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	

Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi Atık Toplayıcısı (Seviye 3) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların mesleki yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan sınavlardan başarılı olmaları şartı vardır. Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performans dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 (iki) yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyarak olması gerekmektedir.

13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi Atık Toplayıcısı (Seviye 3) mesleki yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi 5 (beş) yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	Belge geçerlilik süresi içerisinde adaylar gözetime tabi tutulur. Adayın performansı belge aldığı tarihten itibaren 2. yıl ile 3. yıl arasında sınav ve belgelendirme kuruluşunun belirleyeceği gözetim yöntemi ile değerlendirilir. Gözetim sonucu performansı yeterli bulunmayan veya gözetimi belge sahiplerinden kaynaklanan nedenlerle yapılamayan belge sahiplerinin belgeleri askıya alınır. Belgesinin askıda olma nedeni ortadan kalkan belge sahiplerinin belgelerinin geçerliliği geçerlilik süresi sonuna kadar devam eder.
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	5 (beş) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur; a) 5 (beş) yıllık belge geçerlilik süresi içinde yeterlilik belgesi kapsamında toplamda en az 2,5 yıl çalıştığına dair resmi kayıt sunulması, b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan performans dayalı sınavların (P1) yapılması. Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 (beş) yıl daha uzatılır.
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (GEKSANDER)
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Çevre Sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	02/08/2017 – 2017/63

17UY0313-3/A1 İSG, ÇEVRE VE KALİTE YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İSG, Çevre ve Kalite
2	REFERANS KODU	17UY0313-3/A1
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	02/08/2017
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	17UMS0583-3 Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi ve Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<p>Öğrenme Çıktısı 1: Çalışma alanları ve süreçlerinde İSG ile ilgili önlemleri açıklar.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1. Çalışma alanları ve süreçlerinde; ortam, malzeme ve iş ekipmanlarına ilişkin olası tehlike ve risklere karşı alınması gereken uygun önlemleri açıklar.</p> <p>1.2. Çalışma alanlarında ve süreçlerindeki acil durumlara karşı alınması gereken önlemleri açıklar.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: Çevre koruma ile ilgili gereklilikleri açıklar.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1. Çevre koruma açısından tehlikeleri, riskleri ve dönüştürülebilen malzemeleri ayırt eder.</p> <p>2.2. Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik işlemleri açıklar.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 3: Uygulama süresince ve çalışma ortamındaki kalite gerekliliklerini açıklar.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>3.1. Çalışma süreçlerinin kalitesi ve verimliliğine yönelik uygulamaları açıklar.</p> <p>3.2. Çalışma alanında kullanılan iş ekipmanı ve malzemelerin kalite koşullarında kullanıma hazır tutulmasına yönelik tedbirleri açıklar.</p>
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
	8 a) Teorik Sınav	(T1) A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az 20 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirimi yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için en fazla 2 (iki) dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 70'ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.
	8 b) Performansa Dayalı Sınav	

Bu birime yönelik beceri ve yetkinlik ifadeleri diğer birimlerin beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde tanımlanmış olup, bu kapsamda söz konusu beceri ve yetkinlik ifadelerinin ölçme ve değerlendirmesi yapılır.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 (iki) yıldır.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (GEKSANDER)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Çevre Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	02/08/2017 – 2017/63

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A1-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri
 - 1.1. Üretim sürecinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemleri
 - 1.2. İş ve makineye göre alınması gereken güvenlik önlemleri
 - 1.3. Acil durum ve kazalarda yapılması gereken işlemler
2. Çevre koruma ile ilgili önlemler
 - 2.1. Çevre koruma gereklilikleri
 - 2.2. Çevresel riskler
3. Kalite gereklilikleri
 - 3.1. Kalite gereklilikleri ve prosedürler
 - 3.2. İş ekipmanının kalite gereklilikleri

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Çalışma konusuna göre olası tehlike ve riskleri ayırt eder.	A.1.1	1.1	T1
BG.2	Tehlike uyarı ve işaretlerini açıklar.	A.1.1	1.1	T1
BG.3	İş süreçleri ile ilgili olası sağlık sorunlarına ilişkin riskleri açıklar.	A.1.2	1.1	T1
BG.4	İş süreçleri ile ilgili olası sağlık sorunları için alınacak önlemlerini açıklar.	A.1.2	1.1	T1
BG.5	İş süreçlerinde kullanılan iş ekipmanları için güvenlik önlemlerini tanımlar.	A.1.5	1.1	T1
BG.6	Yapılan işe ve kullanılan iş ekipmanlarına uygun KKD'leri ayırt eder.	A.1.3	1.1	T1
BG.7	Tehlike, risk ve ramak kaza terimlerinin anlamlarını ayırt eder.	A.1.4	1.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.8	İş süreçlerinde kullanılan kimyasalların özelliklerine uygun alınması gereken güvenlik önlemlerini tanımlar.	A.1.4	1.1	T1
BG.9	İş süreçlerinde kullanılan temizlik malzemelerinin özelliklerine uygun alınması gereken güvenlik önlemlerini tanımlar.	A.1.4	1.1	T1
BG.10	Acil durumlara (yangın, patlama, doğal afet vb.) karşı alınması gereken önlemleri açıklar.	A.2.1	1.2	T1
BG.11	Acil durum planının işlev ve önemini açıklar.	A.2.1	1.2	T1
BG.12	Atıkların çevre koruma açısından tehlike ve risklerini ayırt eder.	A.3.1	2.1	T1
BG.13	Dönüştürülebilir malzemeleri ayırt eder.	A.3.2	2.1	T1
BG.14	Atıkların muhafaza işlemlerini açıklar.	A.3.2	2.2	T1
BG.15	Atıkların bertaraf işlemlerini açıklar.	A.3.2	2.2	T1
BG.16	Görev alanıyla ilgili çevresel risk faktörlerine karşı alınacak önlemleri açıklar.	A.3.2	2.2	T1
BG.17	Çalışma sürecinde tutulması gerekli kayıtları açıklar.	B.2.1	3.1	T1
BG.18	Kalite ve prosedür gerekliliklerini açıklar.	B.3.2	3.1	T1
BG.19	Çalışmada kullanılan iş ekipmanlarının teknik özelliklerine göre işlevlerini ayırt eder.	A.1.5	3.2	T1
BG.20	İş süreçlerinde kullanılan iş ekipmanlarının hata ve arıza tespitinin nasıl yapılacağını tanımlar.	B.3.2	3.2	T1
BG.22	İş ekipmanlarında tespit edilen hata ve arızalara ilişkin alınması gereken önlemleri açıklar.	B.3.2	3.2	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

-

17UY0313-3/A2 TIBBİ ATIK TOPLAMA YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Tıbbi Atık Toplama
2	REFERANS KODU	17UY0313-3/A2
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	02/08/2017
	B)REVİZYON NO	00
	C)REVİZYON TARİHİ	-
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
17UMS0583-3 Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi ve Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p>Öğrenme Çıktısı 1: Gerçekleştirdiği işlerde İSG ve çevre gerekliliklerini uygular.</p> <p>Başarım Ölçütleri: 1.1: Gerçekleştirdiği işlerde İSG kurallarını uygular. 1.2: Gerçekleştirdiği işlerde çevre koruma gerekliliklerini uygular.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: İş organizasyonu ve çalışma öncesi hazırlıkları yapar.</p> <p>Başarım Ölçütleri: 2.1: Vardiya işlemlerini takip eder. 2.2: İş süreçlerinin kayıtlarını tutar. 2.3: Atıkların toplanması ve taşınmasında kullanılacak araç ve ekipmanları hazırlar.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 3: Tıbbi atıkları toplayarak belirtilen yere taşır.</p> <p>Başarım Ölçütleri: 3.1: Tıbbi atıkları toplar. 3.2: Tıbbi atıkları taşır. 3.3: Tıbbi atıkları depolar.</p>		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
(T1) A2 birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az 5 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için en fazla 2 (iki) dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
(P1) A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A2- 2'de yer alan "Beceriler ve Yetkinlikler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir.		

Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A2-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 (bir) yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 (iki) yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (GEKSANDER)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Çevre Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	02/08/2017 – 2017/63

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A2-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. Atık Toplama İşlemlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre ve Kalite
 - 1.1. Atık toplama işlemlerinde iş sağlığı ve güvenliği
 - 1.2. Atık toplama işlemlerinde çevre etki değerlendirmesi
 - 1.3. Atık toplama işlemlerinde kalite
2. İş Organizasyonu ve Hazırlık
 - 2.1. Vardiya işlemleri
 - 2.2: İş süreçlerinin kayıtları
 - 2.3: Atıkların toplanması ve taşınmasında kullanılacak araç ve ekipmanlar
3. Tıbbi Atıkların Toplanması ve Taşınması
 - 3.1. Atık toplama işlemleri
 - 3.2. Atıkları taşıma işlemleri
 - 3.3. Atıkları depolama işlemleri

EK A2-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Vardiya işlemlerinin tesliminde dikkat edilmesi gereken hususları sıralar.	B.1.2 B.1.3	2.1	T1
BG.2	Tıbbi atıkların toplanmasında kullanılan araç ve ekipmanları ayırt eder.	C.1.1-5	2.3	T1
BG.3	Tıbbi atıkların taşınmasında kullanılan araç ve ekipmanları ayırt eder.	C.1.1-5	2.3	T1
BG.4	Tıbbi atıkların geçici depolanmasında kullanılan araç ve ekipmanları ayırt eder.	C.1.1-5	2.3	T1
BG.5	Tıbbi atıkların toplanmasında dikkat edilecek hususları açıklar.	C.2.1-4	3.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.6	Tıbbi atıkların taşınmasında dikkat edilecek hususları açıklar.	C.3.1-13	3.2	T1
BG.7	Tıbbi atıkların geçici depolanmasında dikkat edilecek hususları açıklar.	C.4.1-6	3.3	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.1	Gerçekleştireceği çalışmaya göre uygun KKD'leri kontrol ettikten sonra giyerek kişisel hazırlığını yapar.	A.1.3	1.1	P1
*BY.2	Kullandığı iş ekipmanlarını ilgili kullanım talimatlarına uygun olarak kullanır.	A.1.2	1.1	P1
BY.3	İş süreçlerinin ve yaptığı işlemlerin çevresel etkilerini ve riskleri belirler.	A.3.1	1.2	P1
*BY.4	İş süreçlerinin ve yaptığı işlemlerin çevresel etkilerine göre alınması gerekli tedbirleri alır.	A.3.1	1.2	P1
*BY.5	Süreçte oluşabilecek atıkların talimatlar çerçevesinde türlerine göre ayrılmasını sağlar.	A.3.2	1.2	P1
BY.6	Vardiya başında vardiya süreciyle ilgili iş emrini alır.	B.1.1	2.1	P1
BY.7	Teslim aldığı vardiyanın öncesi ile ilgili (devam eden-tamamlanan iş, makine ve ekipmanların durumu, çalışma ortamının durumu, İSG ile ilgili konular gibi hususlarda) yazılı/sözlü bilgi alır.	B.1.2	2.1	P1
BY.8	Tıbbi ve tehlikeli atıkların sağlık kuruluşundan alınması ve taşınması sürecinde kullanılan (Ulusal atık taşıma formu, irsaliye, makbuz, makine, araç, depo, temizlik takip formu ve benzeri) rapor ve formları tutar.	B.2.1	2.2	P1
BY.9	Kullanılan araç, gereç ve malzemeleri tanımlanan yerlerinde talimatında belirtilen koşullara göre bulundurur.	C.1.1 C.1.5	2.3	P1
*BY.10	Tıbbi atık (Enfekte, patolojik, kesici - delici atıklar) biriktirme torbalarını/kaplarını, tehlikeli atık ve diğer atık biriktirme kaplarından ayırt eder.	C.2.1	2.3	P1
BY.11	Atık biriktirme kaplarına yönelik gerekli kontrolleri (delik, yırtık ve benzeri hususlar) gözle yapar.	C.1.1	2.3	P1
BY.12	Atık taşıma araçları ve ekipmanlarının işlevsellik kontrollerini yapar.	C.1.4	2.3	P1
*BY.13	Atık kaplarını ağızları sıkıca bağlanmış/kapatılmış olarak ve sıkıştırılmadan ayrı atık taşıma araçlarına yükler.	C.2.3	3.1	P1
BY.14	Atık kaynağındaki atık toplama torbalarının mevzuatta belirtilen doluluk oranını geçmemesini sağlar.	C.2.2	3.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.15	Toplama ve taşıma işlemi sırasında, atık torbalarının el veya vücut ile temas etmesinden kaçınır.	C.2.4	3.1 3.2	P1
*BY.16	Herhangi bir torbanın toplama veya ünite içi taşıma esnasında delinmesi, yırtılması, zarar görmesi, patlaması veya dökülmesi durumunda atığı yeni atık torbasıyla torbalar.	C.3.4 C.3.5	3.1 3.2	P1
*BY.17	Tıbbi atık kaplarını, üzerlerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “Dikkat! Tıbbi Atık” ibaresi bulunan, (turuncu renkli, tekerlekli ve kapaklı) araçlarla tıbbi atık geçici depolama alanına taşır.	C.3.3	3.2	P1
*BY.18	Kimyasalla muamele görmüş patolojik atık kaplarını, üzerlerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “Dikkat! Patolojik Tıbbi Atık” ibaresi bulunan, (Tekerlekli ve kapaklı) araçlarla tıbbi atık geçici depolama alanına taşır.	C.3.3	3.2	P1
*BY.19	Emici malzemeyi kullanarak, dökülen atıkları yoğunlaştırır.	C.4.2	3.2	P1
*BY.20	Yoğunlaşan atıkları tıbbi atık torbasına aktararak tıbbi atık geçici deposuna/konteynere taşır.	C.4.2	3.2	P1
BY.21	Tıbbi atık taşıma aracını temizleyerek dezenfekte eder.	D.1.3	3.2	P1
*BY.22	Atık dökülen alanı dezenfekte eder.	C.4.3	3.2	P1
BY.23	Tıbbi atık torbalarını, belirlenen depolama alanına yerleştirir.	C.4.1	3.3	P1
BY.24	Boşaltılan tıbbi atık alanını temizler.	C.4.4	3.3	P1
*BY.25	Temizlediği boş tıbbi atık alanını dezenfekte eder.	C.4.4	3.3	P1
BY.26	Tıbbi atık geçici depolama alanlarındaki atıkları ilgili mevzuat uyarınca gerektiğinde ayrı ayrı tartar.	B.2.1	3.3	P1
BY.27	Tıbbi atık geçici depolama alanlarındaki atıkları atık bertarafçı kuruluşa Ulusal Atık Taşıma Formu ile diğer gerekli doküman eşliğinde teslim eder.	B.2.1	3.3	P1
*BY.28	Kişisel temizliğini sağlayarak KKD’leri çıkarır.	A.1.3	1.1	P1

(* Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar)

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

17UY0313-3/A1 İSG, Çevre ve Kalite
17UY0313-3/A2 Tıbbi Atık Toplama

EK2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

ACİL DURUM: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

BERTARAF ETME: İkincil amacı enerji geri kazanımı olsa dahi geri kazanım olarak kabul edilmeyen atıkların Atık Yönetimi yönetmeliğinin Ek-2 A da yer alan işlemlerden herhangi birinin tercih edilmesini,

ENFEKSİYON YAPICI ATIK: Enfeksiyon yapıcı etkenleri taşıdığı bilinen veya taşınması muhtemel; başta kan ve kan ürünleri olmak üzere her türlü vücut sıvısı, insan dokuları, organları, anatomik parçaları, otopsi materyali, plasenta, fetus ve diğer patolojik materyali, bu tür materyal ile bulaşmış eldiven, örtü, çarşaf, bandaj, flaster, tamponlar, eküvyon ve benzeri atıkları, karantina altındaki hastaların vücut çıkartılarını, bakteri ve virüs tutucu hava filtrelerini, enfeksiyon yapıcı ajanların laboratuvar kültürlerini ve kültür stoklarını, enfekte hayvanlara ve çıkartılarına temas etmiş her türlü malzemeyi, veterinerlik hizmetlerinden kaynaklanan atıkları,

GEÇİCİ DEPOLAMA: Atıkların, atık üreticisi tarafından işleme tesislerine ulaştırılmadan önce üretildikleri yerde güvenli bir şekilde bekletilmesini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KESİCİ-DELİCİ ATIK: Enjektör ve diğer tüm tıbbi girişim iğneleri, lanset, kapiller tüp, bisturi, bıçak, serum seti iğnesi, cerrahi suture iğneleri, biyopsi iğneleri, intraket, kırık cam, ampul, lam-lamel, kırılmış cam tüp ve petri kapları gibi batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıkları,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KONTEYNER: Tıbbi atıkların sağlık kuruluşu içinde taşınmasında kullanılan, tıbbi atıkların geçici depolanmasında ve işleme tesisine taşınmasında da kullanılabilen, en az 0,8 m³ hacminde, iç yüzeyleri yükleme-boşaltma sırasında torbaların hasarlanmasına veya delinmesine yol açabilecek keskin kenarlar ve dik köşeler içermeyen, dış yüzeyleri turuncu renkli olan, üzerlerinde görülebilecek uygun büyüklükte ve siyah renkli "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile siyah renkli "DİKKAT! TIBBİ ATIK" ibaresi bulunan paslanmaz metal, plastik veya benzeri malzemeden yapılmış, tekerlekli, kapaklı, kapakları kilitlenebilen kapları,

PATOLOJİK ATIK: Cerrahi girişim, otopsi, anatomi veya patoloji çalışması sonucu ortaya çıkan dokuları, organları, vücut parçalarını, vücut sıvılarını ve fetusu,

PATOLOJİK ATIK KABI: Sadece patolojik atıkların biriktirilmesinde ve sağlık kuruluşu içinde taşınmasında kullanılan, delinmeye, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz malzemeden yapılmış, üzerinde siyah renkli "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile siyah renkli "DİKKAT PATOLOJİK ATIK" ibaresi taşıyan kırmızı renkli plastik kabı,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

SAĞLIK KURULUŞU: Faaliyetleri sonunda büyük, orta ve küçük miktarda tıbbi ve tehlikeli atık üreten kurum ve kuruluşları,

SAĞLIK KURULUŞU İÇİ TAŞIMA: Atıkların üretildiği yerlerden uygun taşıma araçları ile alınarak geçici depolama birimlerine götürülmesi işlemini,

SAĞLIK KURULUŞU İÇİ TAŞIMA ARACI: Atıkların sağlık kuruluşu içinde toplanması ve geçici tıbbi atık deposuna taşınması için kullanılan tekerlekli, kapaklı, paslanmaz metal, plastik veya benzeri malzemeden yapılmış, yükleme-boşaltma esnasında kapların hasarlanmasına veya delinmesine yol açabilecek keskin kenarları olmayan, yüklenmesi, boşaltılması, temizlenmesi ve dezenfeksiyonu kolay ve sadece bu iş için ayrılmış araçları,

STERİLİZASYON: Bakteri sporları dahil her türlü mikrobiyal yaşamın fiziksel, kimyasal, mekanik metotlar veya radyasyon yoluyla tamamen yok edilmesini veya bu mikroorganizmaların seviyesinin en az % 99,9999 oranında azaltılmasını,

TEHLİKE: İşyerinde var olan veya dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TIBBİ ATIK: Enfeksiyon yapıcı atıkları, patolojik atıkları ve kesici-delici atıkları,

TIBBİ ATIK İŞLEME TESİSİ: Tıbbi atıkların bertaraf edildiği veya sterilizasyon işlemine tabi tutulduğu tesisleri,

TIBBİ ATIK KABI/KOVASI: Tıbbi atık torbalarının biriktirme süresince içinde muhafaza edildiği, delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, üzerinde siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile siyah renkli “DİKKAT! TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan turuncu renkli plastik malzemeden yapılmış kabı/kovayı,

TIBBİ ATIK TAŞIMA ARACI: Tıbbi atıkların sağlık kuruluşlarındaki geçici tıbbi atık depolarından ve konteynerlerinden alınarak sterilizasyon/bertaraf tesisine taşınmasında kullanılan kapalı kasalı ve ilgili mevzuatta belirtilen özelliklere sahip kamyon, kamyonet ve benzeri aracı,

TIBBİ ATIK TORBASİ: Tıbbi atıkların toplanmasında; yırtılmaya, delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı, orta yoğunluklu polietilen hammaddeden sızdırmaz, çift taban dikişli ve körüksüz olarak üretilen, çift kat kalınlığı 100 mikron olan, en az 10 kilogram kaldırma kapasiteli, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde siyah renkli “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “DİKKAT! TIBBİ ATIK” ibaresini taşıyan kırmızı renkli plastik torbaları,

ULUSAL ATIK TAŞIMA FORMU: Atığın bulunduğu yerden atık işleme tesisine kadar taşıma işlemlerinde kullanılan, Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ’in Ek-5’inde yer alan çevrimiçi ve basılı formu,

ULUSLARARASI BİYOTEHLİKE AMBLEMİ: Tıbbi atık torbası, kabı, kovası veya konteyneri ile kesici-delici atık kapları, bunların taşınmasında kullanılan araçlar ile geçici depolama birimlerinin üzerlerinde bulunması gereken amblemi

ifade eder.

EK3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tıbbi Atık Toplayıcısı (Seviye 3) belgesine sahip kişiler, meslekte yatay ilerleme yolları kapsamında, yeterlilik birimlerinde tanımlanan sınavlardan başarılı oldukları takdirde Sağlık Kuruluşları Kaynaklı Tehlikeli Atık Toplayıcısı (Seviye 3) mesleki yeterlilik belgesine sahip olabilirler.

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Değerlendiricilerin aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması gerekmektedir:

- Atık yönetimi konularında eğitim veren kurumlarda öğretmen/öğretim üyesi/ öğretim görevlisi olmak,
- En az lisans mezunu olmak kaydıyla tıbbi atık toplama veya bertarafı konusunda en az 1 (bir) yıl görev yapmış olmak,
- En az önlisans mezunu olmak kaydıyla, tıbbi atık toplama veya bertarafı konusunda en az 3 (üç) yıl görev yapmış olmak,
- En az lise mezunu olmak kaydıyla, tıbbi atık toplama veya bertarafı konusunda en az 5 (beş) yıl görev yapmış olmak,
- Çevre Mühendisi ve/veya Çevre Görevlisi olmak.

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; sınav ve belgelendirme kuruluşları tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili uluslararası/ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme-değerlendirme, ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi ve İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.